

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 1 april 1909 kl. 1 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatsens femte hufvudtitel, omfattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.

(1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Flottan.

Aflöning för flottans kårer och stater.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflättna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har, under åberopande af det propositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 12 i samma månad, Kungl. Maj:t under femte hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen att

Aflöning för
flottans kårer
och stater.

[1°].]

*) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

dels godkänna stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagaflöning till officerare och underofficerare vid flottan, äfvensom för marinläkarekåren och för flottans poliskår af den lydelse, bilagorna n:is 1—6 vid omförmälda protokoll utvisa;

dels i stället för nu i riksstaten för marinintendenturkåren och för marinintendenturkåren i flottans reserv upptagna belopp, tillhopa 279,754 kronor 50 öre, i riksstaten för år 1910 upptaga anslag till sammanlagdt belopp af förslagsvis 338,662 kronor 50 öre;

dels medgifva, att enhvar vid flottans poliskår må för tillgodonjutande af ålderstillägg enligt nya staten beräkna jämväl den tid, han före statens trädande i kraft den 1 januari 1910 må hafva innehaft sin befattning;

dels besluta sådan ändring i gällande bestämmelser angående pensionering af personalen vid flottans poliskår:

att det aflöningsbelopp, hvarå pensionsbeloppet för poliskonstapel skall beräknas, må utgöra 800 kronor och att för konstapel, hvilken efter uppnådda 65 lefnads- och 35 tjänstår erhåller afsked, fyllnads-pensionen skall utgå med skillnaden mellan det för pensionens beräknade fastställda beloppet, ökad med intjänadt ålderstillägg, och pensionen; dock att dessa bestämmelser icke gälla konstapel, hvilken före desammas trädande i kraft förvärfvat delägarerätt i flottans pensionskassa; samt

att befattningshafvare vid poliskåren, hvilken före uppnådda 65 lefnadsår kommer att förvärfva delägareskap i flottans pensionskassa och som innehaft ordinarie befattning vid poliskåren före den 22 juni 1900, icke är skyldig att för tillgodoräknande i pensionshänseende af hela sin tjänstetid erlägga retroaktiva pensionsavgifter för längre tid än från nämnda dag;

dels ock, med godkännande af förordad minskning i anvisningen för reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna, att i riksstaten för år 1910 höja anslaget till aflöning för flottans kårer och stater, nu 5,456,704 kronor, med förslagsvis 299,877 kronor till förslagsvis 5,756,581 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 2—53 i statsrådsprotokollet.

Enligt de beräkningar Kungl. Maj:t framställt skulle medelsbehovvet under anslagstiteln »aflöning för flottans kårer och stater» år 1910 blifva förslagsvis följande:

	För 1909 af Riks- dagen anvisadt.	För 1910 beräknadt behof.	Ökning.	Minskning.
Officerskåren	692,900.00	730,080.00	37,180.00	
Reservofficersaspiranter	26,700.00	26,700.00	—	
Underofficerskåren	711,090.00	785,850.00	74,760.00	
Sjömanskåren	2,255,828.40	2,267,398.40	11,570.00	
Skeppsgossekåren	34,767.50	34,767.50	—	
Mariningenjörkåren	221,275.20	221,275.20	—	
Marinintendenturkåren	275,469.50	338,662.50	58,908.00	
D:o i flottans reserv	4,285.00			
Ecklesiastikstaten	8,900.00	8,900.00	—	
Marinläkarekåren	112,760.00	120,585.00	7,825.00	
Poliskåren	46,900.00	81,300.00	34,400.00	
Inkvarteringsbidrag för officerare och un- derofficerare, förslagsvis	248,680.00	269,480.00	20,800.00	
Reserv- och indragningsstater samt båts- manskompanierna, förslagsvis	33,219.65	21,642.99	—	11,576.66
Dagaflöning till officerare och underoffice- rare, förslagsvis	783,928.75	849,939.00	66,010.25	—
I riksstaten afrundadt med	—	0.41	0.75	0.34
Summa kronor	5,456,704.00	5,756,581.00	311,454.00	11,577.00

Hvad först beträffar de af Kungl. Maj:t äskade nya *officersbeställningarna* har utskottet icke haft annat att erinra, än att, då det icke lärer finnas större antal löjtnanter vid flottan i den ålder, att de under år 1910 kunna befordras till kaptener än som erfordras för fyllande af de vakanser bland kaptensbeställningarna, som för närvarande finnas och under närmaste tiden kan väntas uppkomma, de nya kaptensbeställningarnas antal bör kunna för nästkommande år reduceras till endast en af första klassen.

I sammanhang härmed vill utskottet uttala, att, på sätt Riksdagen år 1905 i skrifvelsen n:o 142 yttrade i fråga om användning under vissa förhållanden af löjtnantslöner till aflönande af underlöjtnanter, hinder icke synes böra förefinnas att äfven kaptenslöner under motsvarande förhållanden disponeras för aflönande af officerare af lägre grad, då de på grund af gällande bestämmelser icke äro berättigade till befordran.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag i afseende å officerskåren med den af utskottet nu förordade redueringen skulle denna kår tillökas

Utskottets
yttrande.

med 1 kommandörkapten af 1:a graden, 1 kapten af 1:sta klassen, 6 löjtnanter och 4 underlöjtnanter samt beloppet af de för officerskåren under ifrågavarande anslagstitel anslagna medlen höjas från 692,900 kronor till 712,680 kronor (se Bil. a).

Att en förstärkning af flottans *poliskår* erfordras såväl vid flottans station i Stockholm som vid stationen i Karlskrona synes utskottet vara ådagalagdt. Utskottet har dock icke ansett sig kunna tillstyrka en större tillökning af poliskåren vid Karlskrona station än med 1 öfverkonstapel och 4 konstaplar, hvilket af förutvarande varfschefen ansetts tillräckligt. Utskottet håller också före, att, om ytterligare bevakning erfordras, någon del af densamma skall på ett tillfredsställande sätt kunna ombesörjas af militär personal. Hvad beträffar flottans station i Stockholm, har den tanken framkastats, att Skeppsholmen och Kastellholmen möjligen kunde afstängas för allmänheten — en åtgärd, som ur flottans synpunkt måhända skulle vara fördelaktig — men dels torde ett sådant afstängande stöta på för stora svårigheter i andra afseenden och dels torde det vara tvifvelaktigt, om någon afsevärd lättnad härigenom skulle komma att vinnas i polisbevakningen. Utskottet finner sig därför böra tillstyrka den tillökning af flottans poliskår i Stockholm, som Kungl. Maj:t ifrågasatt.

De af Kungl. Maj:t för flottans poliskår föreslagna aflönings- och pensionsförmåner hafva icke föranledt någon erinran från utskottets sida. Bibehållandet af uppmuntringspenningar uti staten har utskottet funnit välbetänkt, då det måste vara af vikt, att medel finnas att tillgå för utdelande af tillfälliga belöningar. Någon användning af dessa medel till att bereda ständiga lönetillägg åt någon eller några befattningshafvare, såsom hittills i viss mån lär hafva skett, bör dock icke vidare ifrågakomma.

Vid bifall till hvad utskottet sålunda uttalat i afseende å flottans poliskår, skulle staten för denna komma att sluta å ett belopp af 75,700 kronor (se Bil. b).

Utskottet finner sig vidare böra tillstyrka hvad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit beträffande staterna för *flottans underofficerskår* och *sjömanskår*, *marinläkarekåren* samt angående *dagaflöning till officerare och underofficerare vid flottan* äfvensom i fråga om minskning i anvisningen för *reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna*.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen må

a) godkänna det vid detta utlåtande fogade förslag till stat för *flottans officerskår* (Bil. a);

b) godkänna förslag till stater för *flottans underofficerskår*, för *flottans sjömanskår* samt å *dagaflöning till officerare vid flottan* äfvensom för *marinläkarekåren* af den lydelse bilagorna 2—5 vid statsrådsprokollat öfver sjöförsvarsärenden den 12 januari 1909 utvisa;

c) godkänna det vid detta utlåtande fogade förslag till stat för *flottans poliskår* (Bil. b);

d) medgifva, att enhvar vid flottans poliskår må för tillgodonjutande af ålderstillägg enligt nya staten beräkna jämväl den tid, han före statens trädande i kraft den 1 januari 1910 må hafva innehaft sin befattning;

e) besluta sådan ändring i gällande bestämmelser angående pensionering af personalen vid flottans poliskår:

att det aflöningsbelopp, hvarå pensionsbeloppet för poliskonstapel skall beräknas, må utgöra 800 kronor, och att för konstapel, hvilken efter uppnådda 65 lefnads- och 35 tjänstår erhåller afsked, fyllnadspensionen skall utgå med skillnaden mellan det för pensionens beräknande fastställda beloppet, ökad med intjänadt ålderstillägg, och pensionen; dock att dessa bestämmelser icke gälla konstapel, hvilken före desammas trädande i kraft förvärfvat delägarerätt i flottans pensionskassa;

samt att befattningshafvare vid poliskåren, hvilken före uppnådda 65 lefnadsår kommer att förvärfva delägareskap i flottans pensionskassa och som innehaft ordinarie befattning vid poliskåren före den 22 juni 1900, icke är skyldig att för tillgodoräknande i pensionshänseende af hela sin tjänstetid erlægga retroaktiva pensionsafgifter för längre tid än från nämnda dag;

f) godkänna i statsrådsprotokollat förordad minskning i anvisningen för reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna.

Öfver Kungl. Maj:ts framställning i afseende å marinintendenturkåren och marinintendenturkåren i flottans reserv skall utskottet framdeles under Riksdagen yttra sig; och kommer utskottet då att jämväl angifva slutsumman för anslaget till aflöning för flottans kårer och stater; hvilket utskottet skolat

g) härigenom för Riksdagen

anmäla.

Naturaunderhåll åt personal vid flottan.

Naturaunderhåll åt personal vid flottan.

[2.]

2:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 2 af denna hufvudtitel föreslagit, får utskottet, under åberopande af hvad statsrådsprotokollet sid. 55 i ärendet innehåller, hemställa,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1910 höja förslagsanslaget till *naturaunderhåll åt personal vid flottan*, nu 1,170,485 kronor, med 14,982 kronor till 1,185,467 kronor.

Ersättning för rustning och rotering

Ersättning för rustning och rotering.

[3.]

3:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af hvad statsrådsprotokollet sid. 55 och 56 i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1910 minska förslagsanslaget till *ersättning för rustning och rotering*, nu 12,000 kronor, med 2,000 kronor till 10,000 kronor.

Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför.

Angående en inom Andra Kammaren väckt motion.

4:o) Uti en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottet öfverlämnad motion (n:o 72) har herr *A. C. Gunnarsson* föreslagit, att Riksdagen ville besluta, att dagaflöningen till de värnpliktige såväl under rekryt- som repetitionsöfningarna måtte bestämmas till 50 öre per man och dag samt att den förhöjda dagaflöningen måtte vinna tillämpning från och med nästkommande år 1910.

I afseende å de skäl, som motionären anført till stöd för sitt förslag, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Det i motionen framställda förslaget har, i hvad detsamma afser de värnpliktiga vid armén, i enlighet med utskottets hemställan, redan af

Riksdagen afslagits. Med hänsyn härtill och då de skäl, som utskottet vid motionens behandling under fjärde hufvudtiteln anfört, äfven i detta fall äga giltighet, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med afslag å herr Gunnarssons ifrågavarande motion, i hvad den berör flottan, må i riksstaten för år 1910 uppföra anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför till oförändradt belopp.

Undervisningsverken.

5:o) Kungl. Maj:t har under punkt 4 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen

Undervisningsverken.

dels att i riksstaten för år 1910 höja reservationsanslaget till sjökrigshögskolan från 22,350 kronor med 4,875 kronor till 27,225 kronor,

[4.]

dels att, med godkännande af föreslagen omorganisation af sjökrigsskolan, i riksstaten för år 1910 såsom reservationsanslag till sjökrigsskolan, i enlighet med en vid återopade statsrådsprotokollet såsom bilaga n:o 7 fogad stat, anvisa ett belopp af 46,617 kronor, hvilket öfverstiger det i riksstaten för år 1909 uppförda anslaget till sjökrigsskolan med 352 kronor,

dels att, med godkännande af stat för skeppsgosseskolan af den lydelse, bilagan n:o 8 vid nämnda protokoll utvisar, i riksstaten för år 1910 höja anslaget till skeppsgosseskolan från 22,970 kronor med 3,200 kronor till 26,170 kronor,

dels ock att öka anslaget till marinintendentskolan, nu 8,600 kronor, med förslagsvis 1,400 till förslagsvis 10,000 kronor. Vid bifall härtill komme anslaget till undervisningsverken att i sin helhet höjas från 100,185 kronor till förslagsvis 110,012 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 56—131.

Att en omorganisation af *sjökrigsskolan* numera är behöflig, synes utskottet vara ådagalagdt. Vid granskning af det af Kungl. Maj:t framlagda förslaget till skolans ombildning har utskottet icke förbisett, att de sakkunnigas förslag angående inkasernering af kadetterna icke blifvit af Kungl. Maj:t upptaget. Ehuru en dylik inkasernering såväl ur disciplinär som andra synpunkter torde hafva sin gifna betydelse, har utskottet dock icke tilltrött sig att föreslå ett frångående från hvad Kungl.

Utskottets yttrande.

Maj:ts förslag i detta afseende innebär, och har utskottet ej heller i öfrigt funnit anledning till erinran i hufvudsak mot den nu framlagda planen för sjökrigsskolans omorganisering. Utskottet har emellertid såsom ett önskemål velat framhålla, att vid sjökrigsskolan måtte meddelas undervisning jämväl i förvaltnings- och intendenturtjänst, på det de blifvande officerarne må blifva mera förtrogna med de ekonomiska förhållanden, öfver hvilka de redan vid början af sin militära bana kunna komma att öfva tillsyn. Någon höjning af anslaget torde emellertid icke häraf behöfva föranledas.

Emot förslaget till stat för sjökrigsskolan har utskottet intet annat att anmärka än att det däri upptagna beloppet 3,000 kronor för undervisning i musik, dans och maskinarbete samt annan extra undervisning äfvensom till vikariatsarfvoden synes kunna nedsättas till 2,000 kronor eller till samma belopp, hvarmed anslaget till extra undervisning m. m. för närvarande utgår. Undervisning i musik och dans kommer enligt det föreliggande organisationsförslaget att ur staten uteslutas, sedan den nya organisationen blifvit genomförd, och torde redan nu kunna utgå. Med den sålunda förordade reduceringen skulle staten för sjökrigsskolan komma att sluta å ett belopp af 45,617 kronor (se Bil. c).

Emot Kungl. Maj:ts förslag i fråga om *sjökrigshögskolan* äfvensom beträffande *skeppsgosseskolan* har utskottet icke något att erinra.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen må

a) i riksstaten för år 1910 höja reservationsanslaget till *sjökrigshögskolan* från 22,350 kronor till 27,225 kronor eller med 4,875 kronor,

b) med godkännande af den föreslagna omorganisationen af *sjökrigsskolan*, i riksstaten för år 1910 såsom reservationsanslag till sjökrigsskolan, i enlighet med en vid detta utlåtande såsom Bil. c fogad stat, anvisa ett belopp af 45,617 kronor, hvilket med 648 kronor understiger det i riksstaten för år 1909 uppförda anslaget till sjökrigsskolan samt

c) med godkännande af stat för *skeppsgosseskolan* af den lydelse, bilagan n:o 8 vid nämnda protokoll utvisar, i riksstaten för år 1910 höja anslaget till *skeppsgosseskolan* från 22,970 kronor till 26,170 kronor eller med 3,200 kronor.

Öfver Kungl. Maj:ts framställning beträffande *marinintendentskolan* kommer utskottet framdeles under Riksdagen att yttra sig, och skall utskottet då jämväl angifva slutsumman för anslaget till undervisningsverken; hvilket utskottet skolat

d) härigenom för Riksdagen
anmäla.

Kustartilleriet.

Aflöning för kustartilleriets personal.

6:o) Under punkt 5 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att godkänna stat för kustartilleriet af den lydelse bilaga n:o 9 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 12 januari 1909 utvisar.

Aflöning för
kustartille-
riets perso-
nal.

[5.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 132—134 af statsrådsprotokollet.

Till beriktigande af en felskrifning uti den i statsrådsprotokollet intagna framställningen i ämnet vill utskottet omnämna, att en underofficers af 1:a graden vid kustartilleriet pension utgör 1,094 kronor.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att Riksdagen må godkänna stat för kustartilleriet af den lydelse bilaga n:o 9 vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 12 januari 1909 utvisar.

Diverse anslag.

Sjukvård för marinen.

7:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 6 af denna hufvudtitel gjorda framställning och under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 135 i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Sjukvård för
marinen.

[6.]

att Riksdagen må ur riksstaten för år 1910 utesluta de i nu gällande riksstat upptagna reservations-

anslagen till sjukvård för flottans personal å 70,500 kronor och till sjukvård för kustartilleriets personal å 14,000 kronor

och i riksstaten för år 1910 å ordinarie stat under rubriken diverse anslag uppföra ett reservationsanslag till sjukvård för marinen å 84,500 kronor.

Skrifmaterialier och expenser m. m.

Skrifmaterialier och expenser m. m.

[7.]

8:o) Under punkt 7 af femte hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1910 höja förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser m. m., från 113,890 kronor till 113,923 kronor eller med 33 kronor.

Då Kungl. Maj:t rörande detta anslag icke föreslagit annan ändring än som erfordras för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1910 uppföra förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser m. m. med oförändradt belopp af 113,890 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande af hufvudtitelns slutsumma.

Handeln.

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna.

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna.

[8.]

9:o) På grund af därom i punkt 8 af denna hufvudtitel framställt förslag hemställer utskottet,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1910 upptaga penninganslaget till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna till enahanda belopp som för innevarande år och följaktligen, med inberäkning af däruti ingående friheter och ersättningar 409 kronor, utföra detsamma med 1,700,409 kronor, under förutsättning därjämte, att de å förenämnda inkomst-

titel uppkommande öfverskott fortfarande må såsom hittills få användas för de med anslaget afsedda ändamål.

Öfriga ordinarie anslag.

10:o) Beträffande öfriga i nu gällande riksstat under femte hufvudtiteln upptagna ordinarie anslag har någon förändring icke ifrågasatts; och får utskottet hemställa, Öfriga ordinarie anslag.

att samtliga de ordinarie anslag under femte hufvudtiteln, i afseende å hvilka utskottet icke här ofvan framställt förslag eller hvilka icke eljest blifvit särskildt omförmälda, må i riksstaten för år 1910 upptagas till oförändrade belopp.

Extra ordinarie anslag.

Flottan och Kustartilleriet.

Nyanskaffning af krigsfartygsmateriel.

11:o) Under punkt 9 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 4,456,000 kronor. Nyanskaffning af krigsfartygsmateriel. Pansarfartyg.

Beträffande de till stöd för framställningen anförda skälen tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 137—140. [9.]

Enligt departementschefens framställning skulle det äskade anslagsbeloppet komma att fördelas sålunda:

för fullbordande af arbetet å en jagare	kronor	643,000: —
» påbörjande af en jagare	»	643,000: —
» fullbordande af arbetet å fyra 1:a klass torpedbåtar	»	870,000: —
» anskaffning af fartygsmateriel i öfrigt	»	2,300,000: —
		eller tillhopa kronor 4,456,000: —

Utskottet, som erhållit del af marinförvaltningens af departementschefen åberopade hemliga skrifvelse till Kungl. Maj:t den 18 november 1908, anser, att en i det af departementschefen för anskaffande af viss icke närmare angifven fartygsmateriel beräknade beloppet, 2,300,000 kronor, ingående utgift å 800,000 kronor bör kunna tills vidare uppskjutas och att sålunda anslaget bör kunna nedsättas med 800,000 kronor. Utskottet, som i öfrigt icke haft något att erinra emot Kungl. Maj:ts under denna punkt gjorda framställning, hemställer alltså,

att Riksdagen må till *nyanskaffning af krigsfartygsmateriel* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 3,656,000 kronor.

Ändring af 3:e klass pansarbåtarna Hildur, Björn och Gerda.

Ändring af
3:e klass
pansarbåtarna
Hildur, Björn
och Gerda.

[10.]

12:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 10 af denna hufvudtitel gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må af det utaf 1907 års Riksdag beviljade anslag till *ändring af 3:e klass pansarbåtarna Hildur, Björn och Gerda* å 600,000 kronor på extra stat för år 1910 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet 200,000 kronor.

Ändring af en 1:a klass kanonbåt till moderfartyg för undervattensbåtar.

Ändring
af en 1:a klass
kanonbåt till
moderfartyg
för undervat-
tensbåtar.

[11.]

13:o) Kungl. Maj:t har under punkt 11 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen, att för ändring af en 1:a klass kanonbåt bevilja ett anslag å 300,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

Den i ämnet förebragta utredningen återfinnes å sid. 140 och 141 i statsrådsprotokollet.

Utskottet finner sig böra tillstyrka hvad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, men vill i samband därmed uttala önskvärdeheten af att det blifvande moderfartyget i möjligaste mån blir så anordnad, att det kan användas jämväl till bergning af undervattensbåtar.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må för *ändring af en 1:a klass kanonbåt* bevilja ett anslag å 300,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

Ny skottvall å skjutbanan i Karlskrona.

14:o) Kungl. Maj:t har under punkt 12 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till anläggande af en ny skottvall å skjutbanan vid flottans station i Karlskrona bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 55,000 kronor.

Ny skottvall
å skjutbanan
i Karlskrona.
[12.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 141 och 142 i statsrådsprotokollet.

Utskottet antager, att, därest medel anvisas för anläggande af den tillämnade nya skottvallen, någon större kostnad icke skall behöfva nedläggas å den gamla skottvallen för dess iståndsättande för de ändamål, hvartill den hädanefter kan komma att afses; och under denna förutsättning får utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställa,

Utskottets
yttrande.

att Riksdagen må till anläggande af en *ny skottvall å skjutbanan vid flottans station i Karlskrona* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 55,000 kronor.

Artilleri- och torpedmateriel för stridsfartygen m. m.

15:o) Under punkt 13 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

dels att på extra stat för år 1910 bevilja: till skjutförsök och inskjutning af kanoner 30,000 kronor, till anskaffning af kanoner i reserv

Artilleri- och
torped-
materiel för
stridsfartygen
m. m.
[13.]

30,000 kronor, till anskaffning af torpeder och torpedmateriel 50,000 kronor, till försök med torped- och gnistsignalmateriel 15,000 kronor samt till anskaffning af gnistsignalmateriel 65,000 kronor,

dels att af det utaf 1908 års Riksdag för anskaffning af orderapparater och afståndsmätare för en del af flottans fartyg beviljade anslag å 350,000 kronor anvisa på extra stat för år 1910 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 150,000 kronor,

dels att för anbringande af kikarsikten å de å 1:a klass pansarbåtar, torpedkryssare och jagare befintliga 57 mm. kanonerna bevilja ett anslag å 195,000 kronor och därpå på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 97,500 kronor,

dels att för omladdning af 21 cm. och 15 cm. halfpansargranater med brisansämne bevilja ett anslag af 442,000 kronor och därpå anvisa på extra stat för år 1910 ett belopp af 90,000 kronor,

dels ock att till anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a klass pansarbåtar bevilja ett anslag af 385,000 kronor och därpå på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 130,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 143—151 i statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Angående den tillämnade omladdningen af svartkrutladdade projektiler med brisansämne inhämtas af departementschefens framställning, att de projektiler, som skulle ifrågakomma att för det äskade beloppet af 442,000 kronor omladdas, utgöras af samtliga i förråd befintliga 21 cm. och 15 cm. halfpansargranater M/98. Det synes utskottet emellertid ej vara nödvändigt, att ifrågavarande omladdning nu företages å såväl fartygens första utredning af ifrågavarande projektiler som samtliga i reserv befintliga projektiler eller med andra ord de, som höra till den andra utredningen, utan håller utskottet före, att omladdningen af sistnämnda projektiler utan olägenhet kan delvis uppskjutas. Utskottet tillstyrker därför, att anslaget för ifrågavarande ändamål ned-sättes till 300,000 kronor, af hvilket belopp 50,000 kronor torde böra anvisas för år 1910.

Anslaget för anskaffning af torpeder och torpedmateriel synes utskottet skäligen kunna begränsas till 30,000 kronor.

Hvad beträffar kostnaden för anbringande af kikarsikten å vissa 57 mm. kanoner, har utskottet intet att erinra emot det härför äskade anslagsbeloppet 195,000 kronor men vill förorda, att anslaget fördelas på tre år i stället för af Kungl. Maj:t föreslagna två samt att anvisningen för år 1910 sålunda bestämmes till 65,000 kronor.

I öfrigt anser sig utskottet böra tillstyrka hvad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit och hemställer sålunda,

att Riksdagen må

1:o) på extra stat för år 1910 anvisa

a) till *skjutförsök och inskjutning af kanoner* 30,000 kronor;

b) till *anskaffning af kanoner i reserv* 30,000 kronor;

c) till *anskaffning af torpeder och torpedmateriel* 30,000 kronor;

d) till *försök med torped- och gnistsignalmateriel* 15,000 kronor;

e) till *anskaffning af gnistsignalmateriel* 65,000 kronor;

2:o) af det utaf 1908 års Riksdag för *anskaffning af orderapparater och afståndsmätare för en del af flottans fartyg* beviljade anslag å 350,000 kronor anvisa på extra stat för år 1910 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 150,000 kronor;

3:o) för *anbringande af kikarsikten å de å 1:a klass pansarbåtar, torpedkryssare och jagare befintliga 57 mm. kanonerna* bevilja ett anslag å 195,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 65,000 kronor;

4:o) för *omladdning af 21 cm. och 15 cm. halfpansargranater med brisansämne* bevilja ett anslag af 300,000 kronor och däraf anvisa på extra stat för år 1910 ett belopp af 50,000 kronor; samt

5:o) till *anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a klass pansarbåtar* bevilja ett anslag af 385,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 130,000 kronor.

Handminmateriel för flottan m. m.

16:o) Med tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 14 af denna hufvudtitel framställda förslag, får utskottet, under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 152 och 153 i ämnet innehåller, hemställa,

Handminma-
teriel för
flottan.
[14.]

att Riksdagen må

a) af det utaf 1908 års Riksdag för *anskaffning af handminmateriel för flottan m. m.* beviljade anslag

å 553,000 kronor anvisa på extra stat för år 1910 ett belopp af 200,000 kronor; samt

b) för *minväsendets utveckling* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag å 20,000 kronor.

Beklädnad åt sjöbeväringen.

Beklädnad åt
sjöbeväringen.

[15.]

17:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 15 af denna hufvudtitel framställda förslag hemställer utskottet,

att Riksdagen må af det utaf 1907 års Riksdag beviljade anslag för *anskaffande af beklädnad åt sjöbeväringen* å 938,000 kronor anvisa på extra stat för år 1910 ett belopp af 234,500 kronor.

Arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m.

Medikamenter
och bad; di-
verse behof.
Underhåll af
för skepps-
gossekåren i
Marstrand
disponerade
lokaler.

[16.]

18:o) Under punkt 16 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m. på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 9,398 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 154—160 i statsrådsprotokollet.

Till belysning af ifrågavarande anslags nuvarande fördelning för dess särskilda ändamål samt af de förhöjningar af anslaget, som Kungl. Maj:t nu begärt, införes här följande tablå:

	För 1909 af Riksdagen anvisadt.	För 1910 af Kungl. Maj:t äskadt.	Ökning.
Arfvode till en 1:e lärare	300	300	—
» » slöjdlärare	500	500	—
» » en läkare	1,200	1,200	—
» » en sjuksköterska	1,000	1,000	—
Medikamenter och bad.....	1,500	2,200	700
Diverse behof	500	1,000	500
För meddelande af kristendomsundervisning.....	500	500	—
Arfvode åt musikinstruktör	—	250	250
Manskap för vaktgöring m. m.	—	2,448	2,448
Summa kronor	5,500	9,398	3,898

Utskottet, som beträffande vakthållningen vid skeppsgossekåren i Marstrand velat uttala den mening, att det synes lämpligt, att båtsmän varda till sådan tjänstgöring använda, får, då Kungl. Maj:ts föreliggande förslag icke gifvit anledning till erinran, hemställa,

Utskottets
yttrande.

att Riksdagen må för *arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m.* på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 9,398 kronor.

Kustsignalväsendet.

19:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 17 af femte hufvudtiteln gjorda framställning och under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 161—163 i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Kustsignal-
väsendet.
[17.]

att Riksdagen må för *kustsignalväsendet* å extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 51,000 kronor.

Beklädnad och sängservis för värnpliktige vid kustartilleriet.

20:o) Med tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 18 af denna hufvudtitel gjorda framställning, får utskottet under hänvisning till den utredning i ärendet, som återfinnes å sid. 163 och 164 i statsrådsprotokollet, hemställa,

Beklädnad
och säng-
servis för
värnpliktige
vid kustartil-
leriet.
[18.]

att Riksdagen må af det utaf 1904 års Riksdag beviljade anslag för anskaffning af *beklädnad och sängservis för kustartilleriets värnpliktiga* å 1,508,000 kronor anvisa på extra stat för år 1910 ett belopp af 215,430 kronor.

Minmateriel för kustartilleriet.

21:o) Kungl. Maj:t har under punkt 19 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för anskaffning af minmateriel för kustartilleriet på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 73,140 kronor.

Minmateriel
för kustartil-
leriet.
[19.]

Den i ämnet förebragta utredningen återfinnes å sid. 164 och 165 i statsrådsprokollat.

Då utskottet icke haft något att erinra mot anskaffande af den med ifrågavarande framställning afsedda minmaterielen eller den beräknade kostnaden därför, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för anskaffning af *minmateriel för kustartilleriet* på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 73,140 kronor.

Transportmedel för kustfästningarna.

Transportmedel för kustfästningarna.

[20.]

22:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 20 af femte hufvudtiteln gjorda framställning och under hänvisning till hvad å sid. 165—169 i statsrådsprotokollat uti ämnet anföres, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för anskaffning af *transportmedel för kustfästningarna* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 80,000 kronor.

Anläggande af en verkstad å flottans varf i Karlskrona för tillverkning af torpeder.

Anläggande af en verkstad å flottans varf i Karlskrona för tillverkning af torpede r.

[21.]

23:o) På grund af Kungl. Maj:ts under punkt 21 af denna hufvudtitel gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må af det utaf 1908 års Riksdag beviljade anslag till *anläggande af en verkstad å flottans varf i Karlskrona för tillverkning af torpeder* å 475,180 kronor anvisa på extra stat för år 1910 återstående, ännu icke anvisade beloppet, 275,180 kronor.

Ändringsarbeten å kok-, bad- och tvätthuset i Karlskrona.

Ändringsarbeten å kok-, bad- och tvätthuset i Karlskrona.

[22.]

24:o) Under punkt 22 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för ändringsarbeten inom kok-, bad- och tvätthuset i Karlskrona på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 43,880 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 169—171 i statsrådsprotokollet.

Af kostnadsförslaget till ifrågavarande ändringsarbeten framgår, att de beräknade kostnaderna, sammanlagdt 36,609 kronor 60 öre, ökats med omkring 20 % för oförutsedda utgifter, varfsprocent m. m. tillhopa 7,270 kronor 40 öre, hvilka två belopp tillsammans utgöra den af Kungl. Maj:t äskade summan 43,880 kronor. Då emellertid nyssnämnda belopp för oförutsedda utgifter, varfsprocent m. m. synes vara i detta fall väl högt beräknadt, finner sig utskottet, som i öfrigt icke haft något att erinra emot den gjorda framställningen, böra förorda anslagsbeloppets reducering till 40,000 kronor.

Utskottet hemställer sålunda,

att Riksdagen må för *ändringsarbeten inom kok-, bad- och tvätthuset i Karlskrona* på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 40,000 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Nybyggnad af ett militärhäkte vid flottans station i Karlskrona.

25:o) Kungl. Maj:t har under punkt 23 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för nybyggnad af ett militärhäkte i Karlskrona bevilja ett anslag å 117,500 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 58,750 kronor.

Nybyggnad af ett militärhäkte vid flottans station i Karlskrona.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 171—173 i statsrådsprotokollet.

[23.]

Behofvet af ifrågavarande nybyggnad synes utskottet vara ådagalagd. Då kostnadsförslaget emellertid utvisar, att oförutsedda utgifter, varfsprocent m. m. upptagits till 20 procent af de för byggnadsarbetena beräknade kostnaderna, torde, i öfverensstämmelse med hvad under punkt 24 här ofvan beträffande en annan anslagsfråga föreslagits, en nedsättning af nu förevarande anslagsbelopp kunna göras med 7,500 kronor. Utskottet hemställer sålunda,

att Riksdagen må för *nybyggnad af ett militärhäkte i Karlskrona* bevilja ett anslag å 110,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 55,000 kronor.

Uppförande af messbyggnad för manskapet å Kungsholms fort samt bad- och tvättinrättning m. m. i Fårösund.

Uppförande af messbyggnad för manskapet å Kungsholms fort samt bad- och tvättinrättning m. m. i Fårösund. [24.]

26:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet, under åberopande af hvad till statsrådsprotokollet sid. 173—175 i ämnet blifvit anfördt, hemställa,

att Riksdagen må för *uppförande af en messbyggnad för manskapet å Kungsholms fort samt en tvätt- och badinrättning jämte desinfektionsugn vid Fårösund* på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 87,500 kronor.

Tvättinrättning m. fl. anläggningar å Rindön och i Vaxholms fort.

Tvättinrättning m. fl. anläggningar å Rindön och i Vaxholms fort. [25.]

27:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 25 af denna hufvudtitel föreslagit och under åberopande af hvad statsrådsprotokollet sid 175—186 i ämnet innehåller, får utskottet hemställa, att Riksdagen må bevilja

a) till uppförande af en för Vaxholms kustartilleriregemente och Vaxholms grenadjärregemente gemensam tvättinrättning å Rindön.....	kr. 82,000: —
b) till anordnande af en ny kokinrättning å Rindö redutt	» 14,000: —
c) till uppförande af matsalsbyggnad å Rindö redutt	» 14,300: —
d) till anläggande af vattenledning till Rindö redutt	» 9,500: —
e) till anordnande af lokaler för marketenteri jämte samlingsrum i östra donjongen och matsalar i norra donjongen å Vaxholms fort	» 16,000: —
<hr/>	
eller tillhopa kronor 135,800: —	

samt däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 67,900 kronor.

Marinläkarekurs.

28:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts under punkt 26 af denna hufvudtitel gjorda framställning och under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet sid. 187 och 188 i ärendet innehåller, hemställer utskottet,

Marinläkarekurs.
[26.]

att Riksdagen må för anordnande af en *marinläkarekurs* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 5,000 kronor.

Bidrag till välkomstfester för ryska och tyska sjöunderofficerare.

29:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning för utskottet, under åberopande af hvad till statsrådsprotokollet sid. 188 och 189 i ämnet blifvit anfördt, hemställa,

Bidrag till välkomstfester för ryska och tyskasjöunderofficerare.

[27.]

att Riksdagen må till ersättande af förskottsvis af statsmedel lämnadt bidrag till välkomstfester för ryska och tyska sjöunderofficerare bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 447 kronor.

Personligt lönetillägg åt bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona.

30:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 28 af denna hufvudtitel föreslagit, hemställer utskottet,

Personligt lönetillägg åt bataljonspredikanterna vid flottansstation i Karlskrona.

[28.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad under åren 1907 och 1908 ägt rum, till beredande af *personligt lönetillägg* af 600 kronor för år åt en hvar af bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona Ernst Alfred Waldemar Holmberg och Ernst Algot Collén på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 1,200 kronor.

Ersättande af vissa kostnader för beredskapsåtgärder.

Ersättande af
vissa kost-
nader för
beredskaps-
åtgärder.
[29.]

31:o) Under punkt 29 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till ersättande af vissa kostnader för beredskapsåtgärder bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 515,786 kronor. Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 190.

Utskottets
yttrande.

Då ifrågavarande beredskapsåtgärder vidtagits redan under åren 1904 och 1905, har det förefallit utskottet anmärkningsvärdt, att framställning om desammas ersättande först i år blifvit Riksdagen förelagd. Ehuru utskottet icke varit i tillfälle att erhålla fullt tillfredsställande förklaring öfver dröjsmålet, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till *ersättande af vissa kostnader för beredskapsåtgärder* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 515,786 kronor.

Handeln.

Påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster.

Påskyndande
af sjömätningarna
vid
rikets kuster.
[30.]

32:o) Under punkt 30 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 191,160 kronor. Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 191—198 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Med särskildt framhållande däraf, att ifrågavarande anslag jämväl ur handelns och näringarnas synpunkt är behöfligt, tillstyrker utskottet hvad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit och hemställer,

att Riksdagen må för *påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 191,160 kronor.

Extra lönetillägg åt vissa statens tjänstemän och betjänte.

33:o) Kungl. Maj:t har under punkt 31 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 12 januari 1909 angifna grunder, af extra lönetillägg för år 1909 åt en del tjänstemän och betjänte i sjöförsvarsdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till sjöförsvarsdepartementet hörande ämbetsverk, kårer och stater på extra stat för år 1910 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 15,000 kronor.

Extra löne-
tillägg åt vissa
statens
tjänstemän
och betjänte.

[31.]

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande, hvilket utskottet skolat härmed för Riksdagen

anmäla.

Stockholm den 1 april 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Reservationer:

vid *punkt 1:o* (angående aflöning för flottans kårer och stater):
af herr *K. Starbäck*;

vid *punkt 5:o* (angående undervisningsverken):
af herr *F. W. Thorsson* mot vissa delar af motiveringen;

vid *punkt 11:o* (angående nyanskaffning af krigsfartygsmateriel):
af herrar *A. G. L. Billing*, *A. T. Odelberg*, grefve *P. O. L. Kling-
spor*, friherre *C. H. Falkenberg*, friherre *J. T. Gripstedt*, *P. Paulson*,
I. Wijk, *P. Sörensson*, grefve *C. O. Taube*, friherre *J. G. Beck-Friis* och
herr *H. G. W. Wrangel*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen må till *nyanskaffning af krigsfartygs-
materiel* bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag
af 4,456,000 kronor;

af herrar *P. Olsson* och *K. Starbäck*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen må till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel bevilja på extra stat för år 1910 ett anslag af 3,013,000 kronor;

af herr *K. W. Rydén*;

vid *punkt 15:o* (angående artilleri- och torpedmateriel för stridsfartyg m. m.):

af herr *K. W. Rydén*;

vid *punkt 15:o mom. 1:o c)* (angående anskaffning af torpeder och torpedmateriel):

af herr *F. W. Thorsson*, som ansett, att utskottet bort hemställa,

att Kungl. Maj:ts förslag icke måtte af Riksdagen bifallas;

vid *punkt 15:o mom. 3:o* (angående anslag för anbringande af karsikten å 57 mm. kanoner å vissa fartyg):

af herrar *F. W. Thorsson* och *E. A. Nilson*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Kungl. Maj:ts förslag icke måtte vinna Riksdagens bifall;

af herr *K. Starbäck*;

vid *punkt 15:o mom. 5:o* (angående anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a klass pansarbåtar):

af herr *F. W. Thorsson*, som ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen må till *anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a klass pansarbåtar* bevilja ett anslag af 195,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisa ett belopp af 65,000 kronor.

Det skulle här antecknas, att herrar grefve *A. F. C:son Wachtmeister*, *E. A. G. A. Wijkander*, *C. Persson*, *D. Persson*, *A. Wiklund*, *F. Berg* och *A. Ekman* icke deltagit i förestående hufvudtitels behandling i utskottet.

Bil. a.

Stat

för flottans officerskår.

Antal.		Fast lön.	
		Kr.	ö.
1	Flaggman	8,000	—
3	D:o	24,000	—
1	Kommendör	6,000	—
7	D:o	42,000	—
1	Kommendörkapten af 1:a graden	4,500	—
17	D:o af d:o	76,500	—
1	D:o af 2:a graden	4,000	—
17	D:o af d:o	68,000	—
1	Kapten af 1:a klass	3,400	—
64	D:o af d:o	217,600	—
1	D:o af 2:a klass	2,400	—
30	D:o af d:o	72,000	—
1	Löjtnant	1,500	—
97	D:o	145,500	—
1	Underlöjtnant	720	—
48	D:o	34,560	—
291		Kronor	710,680
	Tillkommer:		
	Årligt tillägg till fasta lönen åt innehafvare af chefsbefattningen i marin- förvaltningen, chefsbefattningen i marinstaben, stationsbefälhafvare- befattning eller befattningen såsom inspektör af flottans öfningar till sjöss, därest han icke uppbär flaggmans lön, med iakttagande att, om två af nämnda befattningsinnehafvare icke uppbära dylik lön, tillägget skall tilldelas den, som är i sin befattning äldst		2,000
		Summa kronor	712,680

Anmärkingar:

1:o. Dagaflöning å 7 kronor till flaggman, 6 kronor till kommandör, 5 kronor till kommandörkapten af 1:a eller 2:a graden, 4 kronor till kapten af 1:a eller 2:a klassen samt 3 kronor till löjtnant och underlöjtnant eller half dagaflöning efter hvarterdera af förestående belopp tillkommer i den ordning, reglemente för marinen bestämmer.

2:o. Till officer, som icke åtnjuter fri bostad i kronans hus, utgår, i den ordning reglemente för marinen bestämmer, inkvarteringsbidrag med ett efter år räknadt belopp af:

	vid Karlskrona station	vid Stockholms station
för flaggman	1,200 kronor;	1,500 kronor.
» kommandör.....	900 »	1,200 »
» kommandörkapten	600 »	1,000 »
» kapten	400 »	500 »
» löjtnant och } » underlöjtnantf)	300 »	400 »

3:o. Då befälhafvande amirals- och stationsbefälhafvareämbetena i Karlskrona innehafvas af en och samma person, åtnjuter innehafvaren ett särskildt arfvode af 3,000 kronor om året.

Bil. b.

Stat

för flottans poliskår.

A n t a l			Arfvode för år.		Summa.	
Karlskrona station.	Stockholms station.					
1		Poliskommissarie	1,900	—	1,900	—
	1	D:o tillika väbel	1,000	—	1,000	—
3	2	Öfverkonstaplar	1,800	—	9,000	—
19	17	Konstaplar	1,400	—	50,400	—
		Inkvarteringsbidrag, förslagsvis			8,400	—
		Till extra konstaplar:				
		vid Karlskrona station ... kr. 1,500: —				
		» Stockholms » ... » 1,500: —			3,000	—
		Till uppmuntringspenningar:				
		åt personalen vid Karlskrona station		» 1,000: —		
		åt personalen vid Stockholms station		» 1,000: —	2,000	—
		Summa kronor	—	—	75,700	—

Anmärkingar:

1:o. Till polispersonalen utgå två ålderstillägg, hvartdera utgörande för poliskommissarie vid Karlskrona station 200 kronor och för en hvar af öfverkonstaplarna och konstaplarna 100 kronor, det första ålderstillägget efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänstgöring inom samma grad.

2:o. Till öfverkonstapel och konstapel, som icke åtnjuter fri bostad i kronans hus, utgår, i den ordning reglementet för marinen bestämmer, inkvarteringsbidrag med ett efter år räknadt belopp af:

	vid Karlskrona station	vid Stockholms station
för öfverkonstapel	240 kronor	300 kronor
» konstapel	180 »	240 »

Bil. c.

Stat

för sjökrigsskolan.

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Reservationsanslag.				
A. Lärare:				
1 lektor:				
lön	2,600	—		
tjänstgöringspenningar	1,400	—	4,000	—
4 lektorer.....	—	—	16,000	—
Arfvoden för läsår å 150 kronor för hvarje timmes undervisnings- skyldighet i veckan för lärare (icke lektor) i icke militära ämnen och å 120 kronor för lärare i militära ämnen:				
Vårterminen 1910:				
$\frac{4}{7}$ af 24 × 150	—	—	2,057	16
$\frac{4}{7}$ » 75 × 120	—	—	5,142	86
höstterminen 1910:				
$\frac{3}{7}$ af 20 × 150	—	—	1,285	71
$\frac{3}{7}$ » 75 × 120	—	—	3,857	13
Arfvode till biträdande lärare i gymnastik och vapenföring	—	—	450	—
B. Befälspersonal:				
Arfvode till adjutant	—	—	450	—
1 läkare, arfvode per år.....	—	—	865	—
1 redogörare, » » »	—	—	865	—
Transport	—	—	34,972	86

		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
C. Betjäning:					
	Transport	—	—	34,972	86
1 vaktmästare:					
	lön	700	—		
	tjänstgöringspenningar	350	—		
	ortstillägg	150	—	1,200	—
1 portvakt, arfvode per år (jämta fri bostad).....					
		—	—	750	—
D. Diverse utgifter:					
3 ekiperingsstipendier à 600 kronor.....					
		—	—	1,800	—
För maskinarbete samt annan extra undervisning äfvensom till vikariatsarfvoden					
		—	—	2,000	—
Till ved och lyse, modeller, böcker, instrument, skrifmaterialier m. fl. expenser.....					
		—	—	4,894	14
Summa kronor		—	—	45,617	—

Anmärkingar:

1:o. Den tillökning i lön- och tjänstgöringspenningar, som i enlighet med därom utfärdade bestämmelser tillkommer lektor, utgår af det å riksstatens 5:e hufvudtitel uppförda förslagsanslag till ålderstillägg.

2:o. Chefen för sjökrigsskolan äger att till extra undervisning och vikariatsarfvoden disponera möjligen på grund af ändrad undervisningsplan uppstående besparingar i arfvodesanslaget till lärarna.

Skulle genom ändringar i undervisningsplanen brist i arfvodesanslaget, beräknadt efter 150 kronor per undervisningstimme i veckan för lärare i icke militära ämnen och 120 kronor för lärare i militära ämnen, uppstå, äger chefen för skolan att af anslaget till extra undervisning fylla sådan brist.

3:o. Lärrearvodena äro, hvad beträffar officer och vederlike vid marinen, anvisade utöfver dagaflöningen.

4:o. För vaktmästare ökas lönen efter fem års väl vitsordad tjänstgöring med 100 kronor att utgå af det å riksstatens 5:te hufvudtitel uppförda förslagsanslag till ålderstillägg.

5:o. Om vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, hvarjämte å lönen afdrages 100 kronor årligen.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1909 års riksstat anslår:							
Anvisning i kontant.	Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.					Summa.	
	Friheter.		Ersättningar				
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
34,200	—	—	—	—	—	34,200	—
133,000	—	—	—	—	—	133,000	—
S:gr 184,200	—	—	—	—	—	184,200	—
5,456,704	—	—	—	—	—	5,456,704	—
487,800	—	—	—	—	—	487,800	—
1,170,485	—	—	—	—	—	1,170,485	—
12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
2,300,000	—	—	—	—	—	2,300,000	—
1,800,000	—	—	—	—	—	1,800,000	—
14,900	—	—	—	—	—	14,900	—
1,857,500	—	—	—	—	—	1,857,500	—
100,185	—	—	—	—	—	100,185	—
70,500	—	—	—	—	—	70,500	—
S:gr 13,270,074	—	—	—	—	—	13,270,074	—
Tr:pt 13,270,074	—	—	—	—	—	13,270,074	—

Sjöförsvars-

Departementet och

Departementschefen
 Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli
 Marinförvaltningen

Flottan.

Aföning för flottans kärer och stater. Nuvarande
Ökas med
 Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna
 Naturaunderhåll åt personal vid flottan, *förslags-*
Ökas med
 Ersättning för rustning och rotering, *förslags-*
Minskas med
 Flottans nybyggnad och underhåll, *reservations-*
 Flottans öfningar, *reservationsanslag*
 Repetitionsöfningar för reservofficerare vid flottan,
 Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och

Undervisningsverken:

Sjökrigshögskolan, *reservationsanslag*. Nuva-
Ökas med
 Sjökrigsskolan. Nuvarande belopp
Minskas — såsom *reservationsanslag* — med
 Skeppsgosseskolan. Nuvarande belopp
Ökas med
 Marinintendentskolan, *reservationsanslag*, Nuva-
Ökas med
 Sjukvård för flottans personal, *reservationsanslag*...

*) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

Litt. A.

riksstatens Femte hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.									
öfverstyrelsen.									
.....		17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....		34,200	—	—	—	—	—	34,200	—
.....		133,000	—	—	—	—	—	133,000	—
S:gr		184,200	—	—	—	—	—	184,200	—
belopp		5,456,704:	—						
.....*)		299,877:	—	5,756,581	—	—	—	5,756,581	—
<i>reservationsanslag</i>				487,800	—	—	—	487,800	—
<i>anslag. Nuvarande belopp</i>		1,170,485:	—						
.....		14,982:	—	1,185,467	—	—	—	1,185,467	—
<i>anslag. Nuvarande belopp</i>		12,000:	—						
.....		2,000:	—	10,000	—	—	—	10,000	—
<i>anslag</i>				2,300,000	—	—	—	2,300,000	—
.....				1,800,000	—	—	—	1,800,000	—
<i>reservationsanslag</i>				14,900	—	—	—	14,900	—
<i>ersättning därför, förslagsanslag</i>				1,857,500	—	—	—	1,857,500	—
rande belopp		22,350:	—						
.....		4,875:	—						
.....		46,265:	—						
.....		648:	—						
.....		22,970:	—						
.....		3,200:	—						
rande belopp		8,600:	—						
.....*)		1,400:	—	109,012	—	—	—	109,012	—
S:gr		13,521,260	—	—	—	—	—	13,521,260	—
Tr:pt		13,705,460	—	—	—	—	—	13,705,460	—

1909 års riksstat anslår:									
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.						Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.					
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Tr:pt	13,270,074	—	—	—	—	—	—	13,270,074	—
	1,378,944	—	—	—	—	—	—	1,378,944	—
	150,921	—	—	—	—	—	—	150,921	—
	258,318	—	—	—	—	—	—	258,318	—
	371,500	—	—	—	—	—	—	371,500	—
	190,000	—	—	—	—	—	—	190,000	—
	690,000	—	—	—	—	—	—	690,000	—
	15,000	—	—	—	—	—	—	15,000	—
	14,000	—	—	—	—	—	—	14,000	—
S:gr	3,068,683	—	—	—	—	—	—	3,068,683	—
	26,700	—	—	—	—	—	—	26,700	—
	13,000	—	—	—	—	—	—	13,000	—
	2,000	—	—	—	—	—	—	2,000	—
	22,254	—	—	—	—	—	—	22,254	—
	55,500	—	—	—	—	—	—	55,500	—
	235,000	—	—	—	—	—	—	235,000	—
	113,890	—	—	—	—	—	—	113,890	—
	12,500	—	—	—	—	—	—	12,500	—
S:gr	480,844	—	—	—	—	—	—	480,844	—
Tr:pt	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Kust-

Aföning för kustartilleriets personal
 Beklädnad åt kustartilleriets manskap, *reservations-*
 Naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap, *för-*
 Underhåll af kustartilleriets byggnader och materiell,
 Kustartilleriets öfningar, *reservationsanslag*
 Kustartilleribevärings vapenöfningar samt be-
 Krigsöfningar vid kustpositionerna, *reservations-*
 Sjukvård för kustartilleriets personal, *reservations-*

Diverse

Ålderstillägg, *förslagsanslag*
 Ersättning åt officerare och ingenjörer under an-
 Resestipendium åt läkare vid marinläkarekåren,
 Diverse behof
 Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag*
 Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt-
 Sjukvård för marinen, *reservationsanslag*
 Skrifmaterialier och expenser m. m. *förslagsanslag*
 Extra utgifter

		Förslag till blifvande riksstat:							
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.						Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.					
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Tr:pt		13,705,460	—	—	—	—	—	13,705,460	—
artilleriet.									
.....		1,378,944	—	—	—	—	—	1,378,944	—
<i>anslag</i>		150,921	—	—	—	—	—	150,921	—
<i>slagsanslag</i>		258,318	—	—	—	—	—	258,318	—
<i>reservationsanslag</i>		371,500	—	—	—	—	—	371,500	—
.....		190,000	—	—	—	—	—	190,000	—
klädnad och ersättning därför, <i>förslagsanslag</i>		690,000	—	—	—	—	—	690,000	—
<i>anslag</i>		15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
<i>anslag</i>									
S:gr		3,054,683	—	—	—	—	—	3,054,683	—
anslag.									
.....		26,700	—	—	—	—	—	26,700	—
ställning eller kommendering utrikes		13,000	—	—	—	—	—	13,000	—
<i>reservationsanslag</i>		2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
.....		22,254	—	—	—	—	—	22,254	—
.....		55,500	—	—	—	—	—	55,500	—
och badinrättningar, <i>förslagsanslag</i>		235,000	—	—	—	—	—	235,000	—
.....		84,500	—	—	—	—	—	84,500	—
.....		113,890	—	—	—	—	—	113,890	—
.....		12,500	—	—	—	—	—	12,500	—
S:gr		565,344	—	—	—	—	—	565,344	—
Tr:pt		17,325,487	—	—	—	—	—	17,325,487	—

1909 års riksstat anslår:							
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämför- lig anvisning på <i>förslag</i> .				Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Tr:pt		—	—	—	—		
	65,000	—	—	—	—	65,000	—
	1,700,000	—	405	—	4	1,700,409	—
	100,800	—	—	—	—	100,800	—
	24,000	—	—	—	—	24,000	—
	13,000	—	—	—	—	13,000	—
S:gr	1,902,800	—	405	—	4	1,903,209	—
S:ma	18,906,601	—	405	—	4	18,907,010	—

Han-

Sjökarteverket, *reservationsanslag*
 Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstal-
 Undervisningsanstalter för sjöfart
 Nautisk-meteorologiska byrån.....
 Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstal-
 meteorologiska byrån, *förslagsanslag*

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jäm- förlig anvisning på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
Tr:pt	17,325,487	—	—	—	—	17,325,487	—		
deln.	65,000	—	—	—	—	65,000	—		
terna, reservationsanslag	1,700,000	—	405	—	4	1,700,409	—		
	100,800	—	—	—	—	100,800	—		
	24,000	—	—	—	—	24,000	—		
terna för sjöfart och föreståndaren vid nautisk-	13,000	—	—	—	—	13,000	—		
S:gr	1,902,800	—	405	—	4	1,903,209	—		
Summa	19,228,287	—	405	—	4	19,228,696	—		

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
F e m t e hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Sjöförsvarsdepartementet:				
<i>Flottan och Kustartilleriet:</i>				
Till nyanskaffning af krigsfartygsmateriell	3,656,000	—		
» ändring af 3:e klass pansarbåtarna Hildur, Björn och Gerda	200,000	—		
» ändring af en 1:a klass kanonbåt	150,000	—		
» anläggande af en ny skottvall å skjutbanan vid flottans station i Karlskrona	55,000	—		
» skjutförsök och inskjutning af kanoner	30,000	—		
» anskaffning af kanoner i reserv	30,000	—		
» anskaffning af torpeder och torpedmaterieell	30,000	—		
» försök med torped- och gnistsignalmaterieell	15,000	—		
» anskaffning af gnistsignalmaterieell	65,000	—		
» anskaffning af orderapparater och afståndsmätare	150,000	—		
» anbringande af kikarsikten å 1:a klass pansarbåtar, torpedkryssare och jagare	65,000	—		
» omladdning af halfpansargranater med brisansämne	50,000	—		
» anordningar för ökande af artilleriets eldhastighet å 1:a klass pansarbåtar	130,000	—		
» anskaffning af handminmaterieell	200,000	—		
» minväsandets utveckling	20,000	—		
» anskaffande af beklädnad åt sjöbeväringen	234,500	—		
Transport	5,080,500	—	—	—

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	5,080,500			
Till arfvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m.	9,398			
» kustsignalväsendet	51,000			
» anskaffning af beklädnad och sängservis för kustartilleriets värnpliktiga	215,430			
» anskaffning af minmaterieell	73,140			
» anskaffning af transportmedel för kustfästningarna	80,000			
» anläggande af en verkstad å flottans varf i Karlskrona för tillverkning af torpeder	275,180			
» ändringsarbeten inom kok-, bad- och tvätthuset i Karlskrona	40,000			
» nybyggnad af ett militärhäkte i Karlskrona	55,000			
» uppförande af en mässbyggnad för manskapet å Kungsholmsfort m. m.	87,500			
» uppförande af en för Vaxholms kustartilleriregemente och Vaxholms grenadjärregemente gemensam tvättinrättning å Rindön m. m.	67,900			
» anordnande af en marinläkarkurs	5,000			
» ersättande af förskottsvis lämnadt bidrag till välkomstfäster för ryska och tyska sjöunderofficerare	447			
» beredande af personligt lönetillägg af 600 kronor för år åt hvardera af bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona E. A. W. Holmberg och E. A. Collén	1,200			
» ersättande af vissa kostnader för beredskapsåtgärder	515,786		6,557,481	
<i>Handeln:</i>				
Till påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster	---		191,160	
<i>Lönetillägg:</i>				
Till beredande af extra lönetillägg för år 1909 åt tjänstemän och betjante i sjöförsvarsdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk, kårer och stater, <i>förslagsanslag</i>	---		*) 15,000	
Summa	---		6,763,641	

*) Af Kungl. Maj:ts förslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

STOCKHOLM, K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI, 1909.
